

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo prostornoga uređenja,
graditeljstva i državne imovine

Izvešće o provedbi Programa razvoja kružnog gospodarenja prostorom i zgradama za
razdoblje 2021. do 2030. godine, za 2022. godinu

POTPREDSJEDNIK VLADE I MINISTAR

Branko Bačić

KLASA: 365-01/23-01/12

URBROJ: 531-05-2-2-1/1-23-1

24. ožujka 2023. godine

SADRŽAJ:

- **UVOD**
- **IZVJEŠĆE O PROVEDBI POSEBNIH CILJEVA**
- **ZAKLJUČAK**

UVOD

Program razvoja kružnog gospodarenja prostorom i zgradama za razdoblje 2021. do 2030. godine (u daljnjem tekstu: Program razvoja KG) donesen je na temelju Zakona o gradnji (NN 153/13, 20/17, 39/19, 125/19) i doprinosi provedbi Strategije prostornog razvoja Republike Hrvatske (NN 106/17), temeljnog državnog dokumenta za usmjeravanje razvoja u prostoru te postizanju strateškog cilja Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost u razvojnom smjeru Zelena i digitalna tranzicija Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine (NN 13/2021). Provedbom Programa razvoja KG će se nastojati potaknuti obnova postojećeg nacionalnog fonda zgrada prema načelima kružnog gospodarenja u svrhu produljenja cjeloživotnog vijeka zgrada i ponovna upotreba te postupci oporabe građevnog otpada koji je nastao tijekom obnove.

Najznačajniji očekivani učinci provedbe Programa razvoja KG su:

- gospodarska stabilnost temeljem neovisnosti o primarnim sirovinama
- ekonomski rast temeljem veće vrijednosti i dostupnosti materijala
- povećanje stope zaposlenosti
- troškovno optimizirani cjeloživotni vijek zgrada
- povećanje broja ponovno korištenih prostora i zgrada
- povećanje trajnosti, stabilnosti i sigurnosti zgrada i bolja energetska učinkovitosti istih
- usporavanje širenja i/ili kontrolirano širenje građevinskih područja
- otpornost zgrada na očekivane klimatske promjene i katastrofalne događaje
- smanjenje ugljičnog otiska zgrada
- smanjenje zagađenja zemlje, vode i zraka, očuvanje okoliša
- smanjene količine građevnog otpada
- podizanje društvene svijesti o održivom okolišu i načelima kružne ekonomije
- poboljšanje zdravlja i dobrobiti ljudi
- povećanje pristupačnosti i sigurnosti
- očuvanje kulturnih i društvenih vrijednosti.

Provedba Programa razvoja KG sufinancirat će se iz europskih strukturnih i investicijskih fondova u novom financijskom razdoblju 2021.-2027. godine te iz Mehanizma za oporavak i otpornost putem Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021.-2026., u svrhu postizanja ciljeva te realizaciju mjera, aktivnosti i projekata predviđenih Programom razvoja KG.

IZVJEŠĆE O PROVEDBI POSEBNIH CILJEVA

1. Razvoj sustava kružnog gospodarenja prostorom i zgradama

1.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost	Ostvarena vrijednost, godina podatka
Razvoj digitalnih javnih usluga za kružno gospodarenje prostorom i zgradama	0	2	0 (2022.)

1.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 1

Osnovni preduvjet uspješne provedbe kružnog gospodarenja prostorom i zgradama čini razvoj i uspostavljanje učinkovitog sustava provedbe budućih projekata. Navedeno obuhvaća ne samo razvoj organizacijske strukture, već i širok spektar aktivnosti koje će obuhvatiti razvoj sustava prikupljanja podataka i kontinuiranog praćenja stanja u prostoru, kao i razvoj smjernica i metodologija za primjenu kružnog gospodarenja prostorom i zgradama. Kako većina JLS nema izrađene razvojne i planske dokumente usmjerene isključivo razvoju kružnog gospodarenja prostorom i zgradama, bit će potrebno potaknuti njihovo donošenje. Upravljanje kružnim gospodarenjem treba se voditi načelima međusektorske suradnje, izgradnji platforme dionika te aktivne razmjene znanja i iskustva. Nadalje, nužno je i kontinuirano unaprjeđivati znanja svih dionika uključenih u aktivnosti na svim razinama.

Slijedom navedenoga, izrađen je *Projektni zadatak za nadogradnju Registra brownfield područja za potrebe mapiranja početnog stanja i praćenje razvoja kružnog gospodarenja prostorom i zgradama u Republici Hrvatskoj*, koji se provodi kao aktivnost iz Programa razvoja KG, a na temelju čega je u 2022. godini Registar brownfield područja nadograđen dodavanjem podataka o nekorištenim zgradama i dijelovima zgrada te nekorištenim područjima (zonama). Zatim, u 2022. godini izrađen je *Projektni zadatak za izradu metodologije za izradu analize/studije postojećeg stanja nekorištenih prostora i zgrada javne namjene*, koji se provodi kao aktivnost iz Programa razvoja KG i predstavlja temelj za izradu jedinstvene metodologije za izradu analize/studije postojećeg stanja nekorištenih prostora i zgrada javne namjene koja će JLP(R)S-u omogućiti ujednačeni, sustavni i analitički pristup prikupljanja potrebnih podataka i izradi analiza/studija.

Također, u 2022. godini izrađen je *Projektni zadatak za izradu metodologije i smjernica s*

naglaskom na kružnu obnovu različitih tipologija nekorištenih prostora i zgrada i općim/okvirnim smjernicama za planiranje prostora, projektiranje, gradnju i održavanje zgrada na načelima kružnog gospodarenja, koji se provodi kao aktivnost iz Programa razvoja KG i predstavljaju temelj za izradu metodologije i smjernica koje trebaju poslužiti kao uputa jedinicama lokalne samouprave i Gradu Zagrebu za izradu akta strateškog planiranja za kružno gospodarenje prostorom i zgradama javne namjene.

2. Kružna obnova nekorištenih prostora i zgrada

2.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost	Ostvarena vrijednost, godina podatka
Kružno obnovljene zgrade u okviru pilot projekata i poziva	0	300	0 (2022.)

2.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 2

Značajan broj nekorištenih prostora i zgrada u vlasništvu je RH ili JLP(R)S. To su prostori i zgrade koje gube svoju osnovnu namjenu, u ruralnim područjima kao posljedica raseljavanja dok u urbanim područjima iz gospodarskih razloga.

Kružno gospodarenje prostorom i zgradama uključuje niz aktivnosti kao što su pokretanje ulaganja u zelene tehnologije, održiva rješenja i inovacije na svim poljima graditeljstva, od polja planiranja, projektiranja i korištenja prostora i zgrada pa sve do mjerila građevnih materijala i proizvoda. Kružna obnova nekorištenih prostora i zgrada trebala bi potaknuti učinkovito korištenje prostornih resursa, odnosno doprinosa održivom korištenju zemljišta kroz smanjenje potrebe za širenjem građevinskih područja na trenutačno neizgrađena područja. Nadalje, cilj će pridonijeti smanjenju nastanka građevnog otpada, poboljšanju energetskih svojstava zgrada, odnosno ukupnom očuvanju resursa korištenih u prostoru i zgradama te revitalizaciji prostora u kojem su zgrade izgrađene.

Slijedom navedenoga, u 2022. godini započeo je postupak prijave i odabira projektnih prijedloga u okviru inicijative 6. Nacionalnog plana oporavka i otpornosti RH 2021. – 2026. (u daljnjem tekstu: NPOO), reforme C6.1. R5 „Uvođenje novog modela strategija zelene urbane obnove i provedba pilot projekta razvoja zelene infrastrukture i kružnog gospodarenja prostorom i zgradama“, pri čemu se jedinicama lokalne samouprave i Gradu Zagrebu pruža

potpora u pripremi Strategija zelene urbane obnove u svrhu poticanja razvoja zelene infrastrukture u urbanim područjima i kružnog gospodarenja prostorom i zgradama, kako bi se osigurali temelji razvoja održivog prostora s naglaskom na razvoj zelene infrastrukture i integraciju rješenja zasnovanih na prirodi, integraciju modela kružnog gospodarenja prostorom i zgradama, jačanje otpornosti na rizike i klimatske promjene te kao podrška općem održivom razvoju.

Također, u okviru inicijative 6. NPOO-a, reforme C6.1. R5 „Uvođenje novog modela strategija zelene urbane obnove i provedba pilot projekta razvoja zelene infrastrukture i kružnog gospodarenja prostorom i zgradama“ krajem 2022. godine započeo je postupak pripreme Poziva na dostavu projektnih prijedloga za „Pilot projekt razvoja infrastrukture i kružnog gospodarenja prostorom i zgradama. čime će se pružiti potpora u provedbi pilot projekata na lokalnoj razini koji su identificirani kroz strategije zelene urbane obnove.

3. Visoka razina znanja i društvene svijesti o kružnom gospodarenju prostorom i zgradama

3.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost	Ostvarena vrijednost, godina podatka
Stanovništvo koje je imalo izravan doticaj s informacijama o KG kroz objave u stručnim publikacijama, sudjelovanje na održanim radionicama, konferencijama i sl.	0	10000	5500 (2022.)

3.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 3

Podizanje razine informiranosti o važnosti održivog razvoja i uloge kružnog gospodarenja prostorom i zgradama na svim društvenim razinama ključan je preduvjet izgradnje učinkovitog sustava. Rezultati analize stanja pokazuju kako postoji potreba za upoznavanjem lokalne i područne (regionalne) samouprave i cjelokupne javnosti s temom kružnog gospodarenja prostorom i zgradama te su pozitivno ocijenjene mogućnosti njegove primjene.

Stoga je s ciljem podizanja svijesti o pozitivnom i kvalitetnom utjecaju kružnog gospodarenja prostorom i zgradama potrebno educirati sve relevantne dionike – stručnjake, donositelje odluka, investitore, ali i cjelokupnu javnost. Edukacijom i podizanjem svijesti o važnosti

kružnog gospodarenja prostorom i zgradama, kao i odgovornom postupanju s okolišem, povećava se mogućnost održivog razvoja, posebice s aspekta održivog planiranja korištenja prostora. Jačanje osviještenosti kod stanovništva ujedno pozitivno djeluje na stvaranje „odozdo prema gore“ (bottom-up) inicijativa koje također mogu pospješiti razvoj sustava kružnog gospodarenja prostorom i zgradama.

Slijedom navedenoga, tijekom 2022. godine MPGI je putem službene web stranice objavljivao priopćenja vezano uz temu zelene infrastrukture i kružnog gospodarenja prostorom i zgradama, pripremao stručne tekstove koji su objavljivani u časopisu i na portalu „KORAK“ – u prostor, te je Ukupan iznos utrošenih sredstava za Programa razvoja ZI i Program razvoja KG naveden u Prilogu 1. Predložak za izradu godišnjeg izvješća o provedbi Programa razvoja ZI.

Također su održavane online informativne radionice i webinar i na kojima su predstavnici lokalne/regionalne samouprave mogli dobiti informacije vezano uz temu kružnog gospodarenja prostorom i zgradama.

ZAKLJUČAK

Izazovi gospodarskog oporavka od zdravstvenih i društveno-ekonomskih posljedica pandemije COVID-19 te razornih potresa koje su pogodile RH u prethodnom razdoblju utjecali su, između ostaloga, i na ostvarenje planiranih aktivnosti za provedbu Programa razvoja KG. Također, spomenuti izazovi su zahtijevali i zahtijevaju međusektorsku suradnju na nacionalnoj razini ali isto tako i suradnju s tijelima Europske komisije, poglavito u svezi provedbe reformi NPOO-a obzirom da u okviru istoga, MPGI sudjeluje kao nositelj reformskih mjera i investicija Inicijative Obnova zgrada. Nadalje, Europska komisija je 9. studenog 2022. godine odobrila Program Konkurentnost i kohezija 2021. - 2027., a 2. prosinca 2022. godine Integrirani teritorijalni program 2021. -2027., čime je ostvaren temelj za korištenje financijskih sredstava. Slijedom gore navedenoga, dinamika provedbe Programa razvoja KG u 2022. godini, može se smatrati uspješnom.

Nadalje, ističemo kako pokazatelji utvrđeni nacionalnim planom nisu navedeni u biblioteci pokazatelja¹ budući da je postupak donošenja i usvajanja Programa razvoja KG na Vladi Republike Hrvatske pokrenut na temelju odredbi Zakona o gradnji. Dopuna biblioteke pokazatelja zatražit će se u narednom periodu.

---

¹ registar pokazatelja kojeg uspostavlja i održava Koordinacijsko tijelo, a koriste ga tijela zadužena za izradu, provedbu i praćenje provedbe akata strateškog planiranja

Prilog 1. Predložak za izradu godišnjeg izvješća o provedbi nacionalnog plana

NOSITELJ IZRADE:		Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine		Naziv akta		Program razvoja kružnog gospodarenja prostorom i zgradama za razdoblje 2021. do 2030. godine		Godina za koju se podnosi izvješće:		2022.		Datum izrade izvješća:		24.3.2023.	
Razvojni smjer NRS-a 2030.		RS 3. Zelena i digitalna tranzicija		Strateški cilj NRS-a 2030.		SC 8. Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost									
Doprinos provedbi nadređenog akta strateškog planiranja						Strategija prostornoga razvoja RH									
Popis posebnih ciljeva															
Redni broj posebnog cilja	Pokazatelj i ciljna vrijednost pokazatelja učinka NRS-a 2030.	Naziv cilja sektorske/ višesektorske strategije	Naziv i ciljna vrijednost pokazatelja učinka (više)sektorske strategije	Naziv posebnog cilja	Oznaka pokazatelja ishoda	Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost pokazatelja ishoda	Ciljna vrijednost pokazatelja ishoda	Ostvarena vrijednost pokazatelja ishoda	Godina i izvor podatka	Ukupan iznos sredstava utrošenih za provedbu posebnog cilja	Izvor financiranja u Državnom proračunu	Doprinos zelenoj tranziciji (DA/NE)	Doprinos digitalnoj transformaciji (DA/NE)	Doprinos ciljevima održivog razvoja (SDG)
1	Emisija stakleničkih plinova (bazna godina 1990.)	Uravnotežen i održiv prostorni razvoj na principima teritorijalne kohezije u funkciji poboljšanja kvalitete života i ublažavanja depopulacije trendova, uz očuvanje identiteta prostora (SPRRH)	Ujednačavanje teritorijalnog razvoja RH	Razvoj sustava kružnog gospodarenja prostorom i zgradama	n/p	Razvoj digitalnih javnih usluga za kružno gospodarenje prostorom i zgradama	0	2	0	2022	0,00 KN 0,00 EUR	A915018 Razvoj zelene infrastrukture i kružnog gospodarenja prostorom i zgradama Izvori 11 i 581	da	da	SDG 11 SDG 13
2	Emisija stakleničkih plinova (bazna godina 1990.)	Uravnotežen i održiv prostorni razvoj na principima teritorijalne kohezije u funkciji poboljšanja kvalitete života i ublažavanja depopulacije trendova, uz očuvanje identiteta prostora (SPRRH)	Ujednačavanje teritorijalnog razvoja RH	Kružna obnova nekorisćenih prostora i zgrada	n/p	Kružno obnovljene zgrade u okviru pilot projekata i poziva	0	300	0	2022	0,00 KN 0,00 EUR	A915018 Razvoj zelene infrastrukture i kružnog gospodarenja prostorom i zgradama Izvori 11 i 581	da	da	SDG 11 SDG 13
3	Emisija stakleničkih plinova (bazna godina 1990.)	Uravnotežen i održiv prostorni razvoj na principima teritorijalne kohezije u funkciji poboljšanja kvalitete života i ublažavanja depopulacije trendova, uz očuvanje identiteta prostora (SPRRH)	Ujednačavanje teritorijalnog razvoja RH	Visoka razina znanja i društvene svijesti o kružnom gospodarenju prostorom i zgradama	n/p	Stanovništvo koje je imalo izravan doticaj s informacijama o KG kroz objave u stručnim publikacijama, sudjelovanje na održanim radionicama, konferencijama i sl.	0	10000	5500	2022	0,00 KN 0,00 EUR	T538072 Operativni program konkurentnost i kohezija Izvori 12 i 563	da	da	SDG 11 SDG 13

Datum:	24. ožujka 2023.
Ime i prezime Koordinatora za strateško planiranje:	Dunja Magaš, državna tajnica
Potpis Koordinatora za strateško planiranje:	

POTPIS ČELNIKA TIJELA:	 POTPREDSJEDNIK VLADE I MINISTAR Branko Bačić
------------------------	--